

Prokop z Rovin v. Kamaryt.

Prolhofer z Purkersdorfu, příjmení rodiny, jež odedávna (aspoň od první polovice 16. st.) byla osedlá v Loketsku a také se psávala Brolnhofer v. Porkersdorf; jak se však zdá, přistěhovala se ze sousedství.

Erb jich štít zhora dolů polovičný bílý a modrý a přes něj celý větev dubová s 7 zlatými žaludy, klénotem pak byly 3 zlaté klasy. (Meraviglia tab. 113, Král na str. 269 a v Hradech XIII na tab., též náhrobek v kostele Bochovském z r. 1562.)

z Promnic, příjmení starožitné rodiny z Hlohovska pocházející. Polepšení erbu dosáhli l. 1542 a 1549 stavu panského v Říši. Zikmund Žibřid z P. dosáhl (1652, 9. června) hrabství v České koruně. Při tom polepšen jeho erb a prvotní erb rodiny dán za štítek. Byl erb tu takový:

Štít křížem na čtveto rozdělený, l. a 4. pole modré a na něm dva lvi s rozdvojenými ocasy v běhu, 2. a 3. zlaté a pošikem od pravé strany dolů dva černé pruhy. Uprostřed štítu jest červený štítek a dotčeným směrem zlatá střela se stříbrným ostřím a nad ní a pod ní po stříb. hvězdě. Tři ot. helmsy s korunami a přikryv., u pravé helmice modr. zl. bíl. červ. zl. černými, u prostřední červ. stříbrnými, u levé čern. zl. červ. bíl. zl. modrými. Nad prostřední helmicí 3 péra pštrosová červené, zlaté a černé a před nimi bílý pes doga s čern. jazykem a obojkem zlatem lemovaným, nad pravou korunou modré křídlo a v něm bílý lev s rozdvojeným ocasem k levé hledící, nad levou korunou zlaté křídlo a na něm černý kůň ve skoku k pravé obrácený. (Reg. král., Blažek 61, 136, Král 361.)

Proskovští z Krohenšteina. L. 1628, 26. dubna obdržel Jan Samuel Proskovský, služebník u České kanceláře dvorské, majestát, aby se psal z Krohenšteina, i s tímto erbem:

Štít trojdílný, uprostřed klín nahoru zlatý a v něm na zelené skále vrána své přirozené barvy. V levém poli červeném stříbrný lev s červeným jazykem vyplazitým, v pravém poli stříbrném týž lev, ale červený. Kolčí helm s korunou s přikryvadly červenými zlatými a červenými stříbrnými, 2 křídla orličí, barvami dělená, pravé (zhora) stříbrné a červené, levé zlaté a černé a mezi nimi táž skála s vránou. (Reg. královská, tak i Král na str. 312.)

Protivec z Karlova. Erb rodiny této byl takový: Štít červený a na něm bílé znamení, jako by šat ztočený neb ždímané prádlo bylo otočeno do kruhu a konce by na obou stranách do horních koutů štítu vyčnívaly, přikryvadla červená bílá, za klénot jelení rohy hnědé barvy. (Jak. sb. Král na str. 366.) S tím se srovnává pečeť Janova (1629) v arch. mus.

Proxenus se Sudetu v. Matyáš.

Pruskovský z Pruskova, příjmení Slezské rodiny, která se v Čechách l. 1567 zakoupila. Prvotním jich erbem byly 3 podkovy, otevřenými stranami k oběma bokům a zpodku štítu obrácené. (Paprocký o st. pan. 349.) Když byli Pruskovští (1560, 16. dubna) do panského stavu kr. Č. vyzdvižení, polepšen jejich erb takto:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole na příč rozdělené, zhora žluté, dole černé a v něm jelen přirozené barvy ve skoku, 2. a 3. pole je starý štít červený s 2 podkovami (otevřenou stranou od sebe) bílé barvy, turn. helm, přikryvadla černá žlutá a bílá červená, koruna a z ní vyniká půl jelena ve skoku. (Reg. král. Paprocký, Meraviglia tab. 71. Kadich-Blažek tab. 83, Blažek tab. 32. Hradý VIII. tab., Král na str. 295 shoduje se s Paprockým, že 2. a 3. pole bylo na dél děleno na červené a bílé, v červeném bílá, v bílém červená podkova.) Patrně si majitelé měnili.

Prušek z Prušova Jiří Pertolt Pontan jakožto palatin obdařil (1607, 1. září) Daniele *Stramonida* (Slámu? Slaměnce?) Bohdaneckého, Martina *Pruška* Přeštického, purkrabě v Nových Benátkách, Matěje *Borka* Lipnického, důchodního písaře v Přerově a Matěje *Pamětinského*, písaře důchodního v Benátkách erbem tímto: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. pole červené s bílou růží, 2. 3. žluté s bílou volavkou, 4. modré se žlutou skálou a křížem, jako klénot dvě křídla modré s červeným a červené s modrým pruhem a mezi nimi žlutý kříž. (Ruk. kl. Strahov.) Avšak Prušek vyprosil si l. 1611 majestát, jímž erb tento takto přeměněn: Štít křížem na čtyři rovné pole rozdělený, 1. a 4. pole červené s bílou růží o pěti listech, 2. a 3. žluté a v nich modrá (dvojnásobná) lilie, turn. helm s přikryvadly bílými červenými a žlutými modrými, točenice týchž barev (v pravo modrá žlutá, v levo červená bílá), dvě křídla orličí proti sobě roztažená, v půli barvami rozdělená, pravé bílé červené, levé modré žluté a mezi nimi lilie modrá vynikající. Při tom dostal titul „z Prušova“. (Reg. král.) V Jak. sb. jest týž erb, ale červené v bílém a žluté v modrém, křídla černá a mezi nimi červená růže.

Prymus ze Zviřetína v. Sixt.

Prync z Buchova, příjmení rodiny v 16. století nobilitované.

Daniel *Princ*, rada nad apelacemi na hradě Pražském, který byl od císaře Maxmiliána vyslán do Ruska, vyzdvižen (1588, 13. června) do šlechtického stavu z Říšské kanceláře a potvrzen mu tento erb:

Štít bílý a v něm lev s červenou a žlutou šachovnicí, turn. helm, k němuž přidána koruna, přikryvadla žlutá červená a nad tím dvě hořící pochodně. Vnuka jeho vyzdvihl císař Leopold (1664, 5. května) do panského stavu král. Č. Erb jeho změněn takto

Štít se zpodem zeleným, křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli modrém laň přirozené barvy ke vnitř obrácená horní na zelené horce, 2. a 3. pole červené a na něm pes bílý se zl. obojkem s kroužkem, horní též na zeleném poli, oba do vnitř obráceni; uprostřed bílý štítek a v něm na zelené horce červený lev k pravé obrácený, rozzavený a s rozdvojeným ocasem, 2 helmy s korunami a př. červenými zelenými, na levé polovičná laň, na pravé polovičný pes s týmž obojkem. (Reg. král., Rodopisné paměti v arch. zemském, Meraviglia na str. 86 a tab. 51. Král na str. 324 a v Hradech XIV na tab.)

Pštros Drastský z Drast, rodina patrně do šlechtictví povýšená, jež

byla od konce 16. st. v držení dvora v Drastech. Na štítě měli půl člověka majícího na hlavě korunu snad z peří, dosti hrubou, pravici drží střelu tulejí vzhůru, levici máje v bok podepřenou. (Rodop. listy v arch. zemském, Král na str. 277 dobře, ale matně na str. 291.)

Pštros z Ebrharce v. Rudolt.

Pštros z Mirotína. Císař Maximilian dovolil (1566, 26. ledna) Janovi Pštrosovi, aby se psal z Mirotína a dal mu tento erb:

Štít na poli na příč rozdělený, svrchní strana modré barvy, v níž hvězda žlutá se 7 špicemi, ve spodní pak straně 4 pruhy, první a třetí žluté, 2. a 4 (tuším z dola) červené barvy se vidí, kolčí helm s přikryvadly a točenicí žluté, modré, červené barvy, nad tím 2 péra pštrosová, pravé modré, levé žluté, vzhůru stojí. (Reg. král.) Tak i na náhrobním kameni Janově († 1569) v Táboře u sv. Jakuba. (Král na str. 283 sice neúplně, ale něco lépe než na str. 291, kdež matně přidal Pštrosoy z Drastu.

Puellacher, příjmení rodiny, která přišla z Rakous asi l. 1528 a sloužila králi při horách Jáchymovských. Na štítě měli velblouda (druhdy o jednom, druhdy o dvou hrbech), nad ním otevřený helm s korunou a nad tím zase velblouda. (Vyobrazení v Miltnerových Privatmünzen tab. XXXVIII. N. 322—328.)

Půhončí z Předmostí. Předek této rodiny byl Martin Půhončí, vrchní na Mirově, l. 1616 vladectvím obdařený. Erb jejich byl štít na zděl polovičný. V pravé polovici noh ve skoku, levá polovice na příč rozdělená; v horním poli lilie, kterouž týž noh předníma nohama drží, ve spodní dva pruhy pošikem, klénotem jsou dvě křídla orličí a mezi nimi kosíř, nůž vzhůru postavený. (Jak. sb.) Vyobrazen jest týž erb v Miltnerových Privatmünzen na tab. XLI.

Pucheřský z Puchře. Na dvoře v Puchři seděli lidé, kteří nebyli stavu vladického, ale byli poddáni přímo králi. Potomkovi neb nástupci jich Janovi Puchřeckému dovolil král Ferdinand (1546, 20. ledna), aby se psal z Puchře a vysadil mu tento erb:

Štít modrý, v němž jestřáb, pták, své přirozené barvy, drže ústy a pazoury kuroptvu se vidí, přikryvadla modrá, bílá a nade vším týž jestřáb, jako v štítě. (Reg. král.) Nepsalí se však Puchřeckými, nýbrž Pucheřskými.

Puchomířský z Puchaimu. Erb rodiny této byl prý štít křížem rozdělený, 1. a 4. pole černé a v něm 3 zlaté snopy, dva nad jedním, 2., 3. trojdílné na příč bílé, červené, bílé, klénoty dva totiž 1. pára červené, bílé, červené a 2. zlatý snop. Tak Král na str. 299.

Pulbřic z Pulbřic (i Pulbryc), rodina z ciziny přistěhovalá, na počátku 17. st. v Praze osedlá. Erb její byl štít polovičný, pravá strana bílá, levá pak šachovnicí bílé a červené barvy (6 řad po 3 kostkách), přikryvadla červená bílá, nad helmem koruna a nad ní kotouč, jehož obruba vybíhá ve 2 konce křížem přeložené; to vše je bílé kromě levé polovice kotouče, jež jest šachovnicí asi tak, jako v štítě. (Jakub. sbírka, Král na str. 261.)

Purek z Chotouně v. Chotounský.

Purkhamer z Úrazu. Majestátem d. 1579, 18. února byl dán erb Ondřeji Purkhamerovi, jehož Jan Kutovec z Úrazu k erbů a vladycství přijal a to takový: Štít modré barvy, v němž u zpodku měsíc žlutý, špicemi vzhůru až do polovice štítu vyniká a z toho měsíce půl orlice ptáka bílé barvy, mající na pysku kroužek zlatý po ocas a nohy se vidí, turn. helm s korunou zl., přikryvadly bílými modrými a za klénot táž orlice. (Reg. král.)

Pušperský z Pleší. Král Ferdinand dovolil (1551, 21. září) Šťastnému Pušperskému, aby se psal z Pleší a vysadil mu tento erb:

Štít modrý a od zpodku téhož štítu tři pahrbky zelené vynikají a z toho prostředního pak srnec své přirozené barvy k pravé straně obrácen jsa až po zadní nohy, maje dva celé rohy, každý se 3 parůžky, k skoku vyniká, kolčí helm s točenicí a přikryvadly modrými žlutými a nad tím nade vším srnec k pravé straně obrácený se vidí. (Reg. král.)

Puteani, přijmění (z Putean, de Puteani) cizí rodiny romanské, která přišla do Čech v 17. století a snad tu posud žije. Byvše v rytířském stavu, obdrželi 1782, 3. července panský stav z České kanceláře a tento erb:

Štít bílý a na něm prostředkem červený pruh na příč. V horním poli nad pruhem dva červené hmoždíře a nad nimi červený rak k pravé obrácený, ve zpodním poli jen jediný hmoždíř. Nad štítem panská koruna a ot. helmice pod korunou s přikryvadly červenými bílými. Nad tím tři klénoty, totiž v prostřed třech bílá pára pštrosová, v pravo a v levo po korouhvi na hnědé tyčce a na každé se opakují znamení štítu. (Reg. královská, Meraviglia na tab. 19., též na staré pečeti r. 1712.)

Putz z Adlersturnu. Majestátem d. 1631, 28. srpna povoleno Janovi Putzovi, aby se psal *de Turaquila* neb Adlersturnu a dán mu erb: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole bílé a v něm červená studně jako z cihel vystavěna, které se v rodišti Janově Putz říkalo, 2. a 3. pole žluté a v něm půl černého orla, avšak tak postaveného, aby obě polovice budouce k sobě dány, činily jednoho orla, tedy každá obrácena na venkovskou stranu, přikryvadla černá žlutá a bílá červená, nad korunou zlatý kříž, jehož zpoděk dlouhý jest nad polokruhem mezi dvěma černými křídly. (Reg. král.) Když byl Marek, bratr Janův, do Říšského stavu rytířského povýšen (1658, 2. srpna), popisuje se jeho polepšený erb takto:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole modré a v něm červená studně jako kamenná i se svislým provazem, stojící na zeleném drnu, 2. a 3. pole žluté s polovičným orlem, uprostřed korunovaný štítek Rakouského domu, totiž bílý pruh na červeném a v těch polích písmena L F F nad sebou dva otevřené korunované helmy, na prvním dvě křídla orličí černá a mezi nimi na příč čára ohnutá, podobná měsíci a na ní zlatý věneček, na levé studně jako na štítě. (Reg. císařská.) Bezpochyby užil téhož erbů také Ján téhož dne a do téhož stavu povýšený. (Obraz ale trochu odchýlný Meraviglia na tab. 114. B. tab. 33. Viz i Hradý X. tab.)

Putz z Breitenbachu, jméno rodiny, která se sem přistěhovala ke sklonku 17. století. Erb jejich byl štít na příč polovičný, horní polovice červená a skrze ni řeka bílá položená, pod ní a nad ní bílé růže se žlutým jádrem, jedna nahoře, dvě dole (aneb obráceně), zpodní polovice zlatá a v ní modrá dvojnásobná lilie, přikryvadla červená bílá a modrá zlatá, na korunovaném helmě tři péra, dvě červená a prostřední žluté, přes všechna ta křídla jde bílý pruh jako v oblouku, na červených pérech je pod ním růže bílá, na žlutém je bílá růže nad týmž pruhem a pod ním modrá lilie. (Jak. sb. Popis též v Soupise Klatovska 160.)

Pytlíkovíc v. Šiška.

z Questenberka viz III. odd. mor. z Kounic k r. 1761.

Rabínek z Vetčina v. Brodský.

Rabšteinský z Gutentálu. Daniel Rabšteinský, důchodní písař panství Pardubského, dostal (1630; 17. ledna) majestát na heslo a erb. Tento byl štít polovičný, zpodní pole bílé a v něm pošikem od levé cesty (pruh), po obou stranách jejich červený kříž a pod levým křížem bílý měsíc. Vrchní pole modré a na něm zl. lev, stojí zadními nohama ve zpodním poli, drže v pravé noze přední 3 žaludy na větvičce. Otevřený helm pod korunou s přikryvadly červenými bílými, nad tím dvě křídla barvami rozdělená, pravé (shora) červené a bílé, levé bílé a červené a mezi nimi týž lev.

Majestátem d. 1652, 11. října přidáno k heslu z Gutentálu heslo v. Friedental a to Danielovi Ferdinandovi R. z G., jenž byl písařem u zemského úřadu berničného. Také erb polepšen takto: Štít křížem rozdělený, v 1. a 4. červeném poli bílý lev pod korunou, s červeným jazykem vyplazitým a ocasem rozdvojeným, na vnitřní stranu obrácený, an drží zlatou kouli, ve 2. žlutém poli černá orlice pod korunou, v 3. bílém červený pruh svislý, po jeho stranách červený kříž, v pravo nad křížem a v levo pod ním modrý měsíc. Otevřený helm s korunou a přikryvadly červenými bílými a žlutými černými, křídla červená a černá, na nich bílý pruh a na něm střela s červeným opeřením, k pravé straně obrácená. (Reg. královská, neúplně u Krále na str. 295.)

Racek z Chotěřiny v. Kolín.

Racl z Třebáně v. odd. III.

Radešinský z Radešovic. Majestátem d. 1590, 9. dubna povoleno Janovi Radešinskému, aby se psal z Radešovic a dán mu tento erb: Štít modrý, v němž u zpodku zelený pahrbek a na něm pegasus bílý s křídly, k pravé straně obrácený, na zadních nohách vzhůru stojí, kolčí helm s točenicí a přikryvadly bílými a modrými, dvě křídla orlová proti sobě postavená, pravé modré a levé bílé, a mezi nimi půl pegasa až po kýty. (Reg. král., Kadich-Blažek tab. 84. Blažek tab. 72. Král na str. 358 klade mylně noha.)

Radešinský z Radičova. Majestátem d. 1611, 4. října obdržel Jan R. erb a heslo. Erb ten byl tento:

Štít pošikem od levého rohu dolů polovičný, nahoře modrý, dole bílý, v každém poli růže, bílá v modrém, modrá v bílém, helmice s točenicí a přikryvadly týchž barev, nad tím křídlo tak zbarvené a rozdělené, jako štít. (Kadich-Blažek tab. 84, kdež dvě rodiny spojeny v jedno.)

Radnický ze Zhoře. Václav Radnický pocházel z městečka Radnic, jež asi l. 1575 opustil, a obdržev výhost od vrchnosti (1581) obdržel (1584 v úterý po neděli Judica) majestát císaře Rudolfa na erb, kterým se vykázal ucházeje se o městské právo v Starém městě Pražském (1590). Erb jeho byl štít zhora polovičný, v pravé polovici půl orla, v levé polovici tři pruhy pošikem položené a od pravé k levé, klénotem byla dvě křídla brky na venkovské strany obrácená. (Arch. DZ. VII, 1.) Poněvadž byl podobný erb Skálův ze Zhoře a jiných, kteří se tak psali, zdá se, že byl k erbů přijat, avšak majestát nedán z České kanceláře. Na rytířský stav dostal Václav majestát r. 1600, 22. ledna.

Radoňovský z Kosmačova. Král Ferdinand obdařil (1556, 18. dubna Pavla Radoňovského, výběrčího ungeltu v Klatovech, aby se psáti mohl z Kosmačova a dal mu tento erb: Štít modrý, v němž od spodku až do polovice na přič všeho štítu plot s 5 koly zlaté barvy a za tím plotem půl daněle červené barvy, k pravé straně obráceného až pod prsy, maje levou nohu přes plot přeloženou, jeden roh po levé straně se 4 parohy, jazyk vyplazený, vše (totiž roh a jazyk) zlaté barvy, přikryvadla zlatá modrá a červená modrá, křídlo orličí tří barev, pošikem rozdělené, (shora) zlaté, modré a červené. Radoňovský přijal k erbů Matyáše *Hostounského*, měšťana Nového m. Praž., což císař Maximilián (1571, 21. dubna) potvrdil. (Šlecht. arch.) Císař Rudolf vztáhl (1583, 26. října) toto obdarování i s erbem na Jana Čecha, obyvatele v Jindř. Hradci, Jindřicha Jiřika *Slanského*, měšťana v Klatovech a Albrechta *Růženského*, též obyvatele v Klatovech. Erb stejně popsán, jako předešlý. Konečně potvrdil též císař (1610, 1. března) též erb Janovi *Římskému*, vnuku n. Pavla Radoňovského, jehož Václav Radoňovský k erbů přijal, tak že se také psal z Kosmačova. (Reg. král., Král na str. 328. — K tomu lze srovnati články o Hradeckých a Žďárských, kteří se též psali z Kosmačova.) Viz i Samša.

Rafius z Klefeldu. Erb rodiny této byl prý štít skrže pruh pošikem protkaný a v obou polích po kvítku s listem. Tak Král na str. 304.

Rachmberk z Rošteina. Král Ferdinand dovolil (1555, 20. prosince) Zachari *Rachmberkovi* a Martinovi *Rynšovi*, Moravanům, aby se psáti mohli z Rošteina, při čemž jim dán tento erb:

Štít černe barvy, v němž od spodku až do vrchu dva bílé pruhy způsobem, jako by krokvice byla neb půl kvadrangle vzhůru stojí, okolo něhož u pravé a levé strany, u spodku, u vrchu a uprostřed štítu tři slunce jsou, kolčí helm s přikryvadly žlutými černými a černými bílymi, koruna, z níž vynikají 2 křídla orličí rozletitá, na tré rozdělená, pravé (jdouc s hora) žluté, bílé černé, levé černé bílé žluté, mezi kterýmiz křídly slunce jedno. (Reg. král.)

Rajchl z Rajchu (i Reichl, Rejchl a Raichl), příjmení rodiny z ciziny přistěhovalé, jež se u nás v 16. st. vyskytuje. Paprocký (o st. ryt. 254) vyobrazil jejich erb, na štítě polovice ptáka vyletujícího, asi tak, jak se vyobrazuje orlice, nad točenicí dva rohy buvolové. pravý barvy dotčeného ptáka, levý barvy štítu. Meraviglia tab. 115. a. Král (na str. 340) popisuje bílý štít, na něm černého havrana vyletujícího; onen 2 rohy černý a bílý. tento téhož ptáka jako klénot. Pečetí, kterými by se ta věc rozluštila, není.

Rajský z Dubnice. Majestátem d. 1548, 15. února povoleno bylo Zikmundovi *Staškovi* a Vincentovi *Rajskému*, aby se psali z Dubnice a dán jim tento erb: Štít polovičný, pravá strana modrá a v ní vlk své přirozené barvy, na zadních nohách stojící, máje ústa rozzavená a jazyk vyplazený, k levé straně stojící, levá strana bílá a v níž pes chrt tělné barvě napodobný, též na zadních nohách stojící máje oboječek červený na hrdle, ústa rozzavená a jazyk vyplazený, k pravé straně proti vlku obrácený, kolčí helm s přikryvadly modrými bílými a točenicí týchž barev, z níž dva buvolové rohy strakaté týchž barev vzhůru vynikají a mezi nimi polovice chrta, jako ve štítě. (Reg. král., Pam. arch. X, 271. Shoduje se Jak. sb. a Král na str. 267 i Meraviglia tab. 52 v Hradech VII. tab.) Když byli Rajští l. 1723, dne 4. října do stavu panského povýšeni, změněn jim klénot a nový erb byl tento: Štít polovičný, v pravém poli (barva není doložena) vlk vzhůru stojící své přirozené barvy, v levém bílém bílý chrt s červeným obojkem, též vzhůru stojící, obě zvířata k sobě obrácená, nad štítem helm a nad ním vznáší se velká zlatá koruna. (Reg. král.) Polepšení to ovšem se nevztahovalo na Stašky, jichž tehda již nebylo.

Rakl. Rodina tato, patrně německá, stýkala se s našimi odedávna. Když l. 1404, 22. května někteří Čechové byli z Vídeňského vězení propuštěni, byl mezi nimi i Volfart z Raklu, (von Rackl). Na jeho pečetí (v býv. dvor. arch.) je viděti jako kly, tenčí osečenou stranou vzhůru stojící, přiohnuté a svým ohnutím ven obrácené. Podobný štít měl i Adam *Rakl z Bainsdorfu* hejtman panství Petršpurského (1601), jen že širší strana klů byla vzhůru obrácena, nad helmou měl rostlinu o 8 lístcích proti sobě stojících. (Kolář z Arch. DZ. VII. 3.)

Rakovnický z Jenšteina v. Koutský.

Rakvic z Černhauzu. Z této rodiny počestěné objevuje se u nás jediný Bedřich R. l. 1592 seděním ve Lstiboří a od r. 1596 úředník na Černém Kostelci. Na pečetích jeho (v arch. mus. a města Brodu Českého) objevuje se tento erb: Na štítě 3 měsíce rohy svými ven obrácené, dva proti sobě pod vrchem bílé barvy v modrém štítě. Klénotem je kruh necelý dolů otevřený, do něhož jsou vstrčena tři pštrosova vzhůru stojící péra tak, že je v kruhu viděti konce brků. (Blažek tab. 33, Král na str. 355 popisuje jiný klénot snad jedné větve).

Rampach z Obory. Rodina tato vyskytuje se již l. 1533 v Prachenském kraji, později měla manství v Touškově, odtud řečené Rampachovské. Na

pečeti Kryštofově z r. 1555 (v arch. Třebonském) je v štítě ptáček k levé obrácený, nad štítem 2 rohy, nad tím půl hvězdy a nejnvýše též ptáček.

z Řasné (v 16. st. Karel z Řasné, v 17. st. druhdy i Řasný z Řasné), příjmení rodiny, která byla napřed osedlá v Kutné hoře a bezpochyby erbu a hesla před r. 1526 nabyla. Erb její byl štít polovičný, v pravo černý a v levo bílý, v každé polovici půl orla ale nikoliv tak, jako obyčejně bývá, nýbrž jest při kraji štítu a hledí do vnitřku, přikryvadla černá bílá, kolčí helm s točenicí a nad tím polovice mouřenína, který má ruce k prsům ohnuté a v každé ruce drží bílé péro. (Jakub. sbírka. Král na str. 269, ale tu všude doložena barva červená za černou a orlice místo orla.)

Rašovec z Rašovic. Majestátem d. 1546, 18. srpna povoleno Ondřejovi a Jakubovi Rašovcům, aby se psali z Rašovce (ale nepsali se tak, nýbrž vždy z Rašovic) a dán jim erb: Štít červený, v němž stojí muž divoký, nahý, drže v pravé ruce větev zelenou a ruku levou maje v bok levý zpodepřenou, kolčí helm s přikryvadly červenými bílými a nad tím půl téhož muže až po pupek. (Reg. král., Jak. sb.) L. 1610 nazývá se Oldřich Mládek plným jménem Oldřich Rašovec jinak Mládek z Ježova a z Rašovic a 1660 Jan Rašovec jinak Mládek z Ježova, ale Mládkové byli jiného erbu.

Ratychové z Alberndorfu. Bratří Vavřinec, Urban a Jiří Ratychové obdarováni majestátem d. 1570, 28. února, aby se psali z Alberndorfu a přidán jim tento erb:

Štít polovičný. Ve spodním poli šachovnice zlatá a modrá. Vrchol polovice kolmo dělená, pravé pole modré, a v něm vypínající se had se zl. korunkou na hlavě, v ústech bílý kámen drže, v levém černém poli ředkev (rettich) své přirozené barvy se zelenými lupeny. Kolčí helm s korunou a přikryvadly zlatými modrými a bílými červenými, dvě modrá křídla orličí, každé s dotčeným hadem na něm a mezi nimi táž ředkev. (Reg. královská.)

Rausendorf ze Špremberka Rausendorfové jsou cizího původu a ač se v Čechách trvale neusadili, připomíná se tu l. 1382 Kunrat z Rausandsorfu, člen tovaryšstva kroužku s klavírem; tak svědčí erb na jeho pečeti. Rozdělili se pak na pošlosti z *Plakvic* a ze *Špremberka*. Z oné byl v Čechách l. 1526 Adam a pak potomci, z této 1562 Hynek, 1568 Jan a potomci. Úplný erb jich je na náhrobku Petra Raus. z Pl. († 1589. Soupis Jindřichohradecka, str. 188), štít křížem na 4 pole (prázdna) rozdělený, kolčí helm a nad ním obraz muže až po kolena. Štít vídati na pečetích z l. 1562, 1577—1589, 1591 a 1610. Někdy vyskytuje se na nich úzký pruh podlé štítu aneb jest vrch prvního pole prodloužen, aby šel pruh po vrchu druhého pole. Král na str. 277 popisuje neurčitě (má býti 4 pole, červená a zlatá, v klénotu vidí trup černocho, ale ramena jsou zřetelna. (Viz i obraz v Hradech XIV. na tab.)

Raušové z Raušenpachu. Pavel Rausch obdržel šlechtictví od císaře Maxmiliána II. (tuším Říšskou kancelář). To potvrdil císař Rudolf (1597) 7. února) synovi-jeho Tomáši z České kanceláře, tak aby se psal z Raušen-

pachu a polepšen erb: Štít polovičný, v spodním červeném poli pošikem od pravé bílá voda tekutá, v horním modrém poli polovičný gryf drže střelu s železným ostřím. Kolčí helm s přikryvadly modrými zlatými a červ. stříbrnými a točenicí, klénot gryf se střelou. Polepšení bylo takové, aby voda tekutá pošikem od pravé byla v černém poli, helm otevřený s korunou a přikryvadly stříb. černými a nad tím orličí hlava (černá) s červ. jazykem vyplazitým, střelou prostřelená. Z téže snad rodiny pocházel Jan Ferdinand R., hospodářský rada u knížete z Lobkovic. Ten obdržel šlechtictví majestátem d. 1735, 2. května a psal se také z Raušenspachu. Erb jeho byl takový: Polovičný štít, horní pole modré a v něm pošikem od levé potok a po jeho obou stranách po zlaté hvězdě, v dolním zlatém poli červená kotvice, otevř. helm s přikryvadly modrými stříbrnými a zl. černými i s točenicí. Mezi dvěma (čern.) křídly zlatá hvězda. Když tento Jan Ferdinand obdržel (1755, 15. dubna) rytířský stav, polepšen jeho erb tak, že horní polovice byla rozdělena, pravé pole zlaté a v něm černá orlice, levé černé a v něm zlatý lev, v dolním poli modrém byl stříbrný potok. Nad štítem dva otevř. helmy pod korunami a s černo-zlatými a stříb. modrými přikryvadly, na pravém byla zl. hvězda mezi křídly, na levé byl zl. lev. (Reg. královská, i Král. na str. 282.)

z Rederu (von Rädern) byli na počátku 15. stol. ve Slezsku a asi od r. 1413 na krátký čas v Čechách; trvale se tu usadili v polovici 16. století. Erb jich byl štít modrý a na něm bílé kolo o osmi loukotěch, přikryvadla týchž barev a za klénot paví ocas, na němž jest kolo tak, jako na štítě. (Erbovník Salmovský, Jak. sb.) Na pečeti l. 1324 jest kolo o šesti loukotěch. (Arch. velk. převorství.) Pozdější rozšířený erb má Meraviglia na tab. 72. Kadich-Blažek tab. 88, 89. Obraz náhrobku s erby Hradu X. 223. a tab.)

Regnierové z Bleileben, rodina Nizozemská, jejíž jeden jménem Alexander byl ve službách vojenských a vyzdvižen (1626, 3. března) za svob. pána. Erb jich je štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole jest pětkrát pošikem rozděleno na bílé a červené pruhy, 2. a 3. jest na příč rozdělené, žluté a černé, uprostřed štítu jest štítek, v němž černá orlice ve zlatě, nad štítem dvě helmice, na pravé jest křídlo na příč žluté a černé, na pravou stranu rozpeřená, z levé přilbice vyniká bílý jednorozec do polovice. (Meraviglia tab. 19, Kadich-Blažek tab. 86, Král v Hradech VIII. tab. Kolář v Nauč. Slov. IV. 163.)

Řeháček z Frejtoku v. Pátek.

Řeháček z Květnice. Jan Řeháček jinak Řehák vyskytuje se od r. 1532 a přijat l. 1552 do stavu rytířského; jeho otec snad byl Brykcí Ř. z K., jenž l. 1533 zemřel. (Arch. f. K. ošt. G. XXXIX. 450, Pam. arch. IV. a 93. Miltner, Privatmünzen 484). Erb jeho byl na modrém štítě bílá kotvice tak že na pravé straně měla jedno, na levé dvě ramena a též znamení za klénot. (Obraz u Miltnera tab. XLIII. 371, též Král na str. 368.) Nobilitování snad byli před Ferdinandem I.

Reichenbach z Reichenbachu, příjmení rodiny z Němec pocházející, z nichž první Jiřík byl l. 1525 purkrabí na Kornhauzu, ale některý rok potom nabyli statkův pozemských a zůstali v zemi trvale. Erb jich byl uprostřed štítu kruh podobný žernovu, z něhož vybíhají 3 oškrdy, dva k horním koutům, třetí ke zpodku, klénodem je polovice jakéhosi zvířete se hřívou, snad koně. Tak viděti na pečetí Sigmundově (1594 v listech zemského arch.), jenž měl příjmení Biller, protože slovo bille znamená v německém oškrd. Podobné znamení v štítě je i na pečetí Kryštofově. (1555 v arch. Třebonském.) Král na str. 367 popisuje štít modrý, znamení bílé a klénot půl černé orlice, což snad bylo zvykem u některých.

Reismann z Ryzemberka. Císař Leopold nadal (1674, 26. července) Jana Jiří Raysmanna, radního Starého m. Praž., heslem a tímto erbem:

Štít polovičný tak, že zpodní modrá polovice je něco menší. V té jsou 3 strmé skály (své barvy?), nahoře v bílém poli polovičný divý muž s šedivou hlavou a bradou, maje hlavu a boky zeleným lupením ověšené, drže v pravici kyj a levicí vyzdvihuje modrou kouli. Otevř. helm s korunou a modrými bílými přikryvadly, nad tím pak týž divý muž, jako na štítě. (Reg. královská, Král na str. 280.)

Rejnal ze Strašic, příjmení rodiny málo známé, jež snad přišla ze Slezska a bývala v 17. st. ve službách knížat z Lichtenšteina. Erb jich byl štít modrý a na něm dvě bílé kotvice, křížem přeložené, háky dolů, držadly proti horním koutům obrácené; na nich je tam, kde se křížují, červené srdce užším koncem dolů obrácené, helm s korunou a nad tím ruka zbrojná i s ramenem držíc v hrsti strelu, tulejí k pravé straně obrácenou. (Král na str. 322 a 368, vyobrazení v Soupise Českobrodsko na str. 141.)

Rejnovský z Rejnova. Král Ferdinand dovolil Jiříkovi Rejnovskému, v Čechách bydlicímu, aby se mohl psáti z Rejnova (1552, 1. ledna), obdařiv jej tímto erbem:

Štít na příč rozdělený, vrchní polovice modré, zpodní žluté barvy a přes celý štít roh jelení s 5 parohy k levé straně vynikaje, helm s točenicí a přikryvadly žlutými modrými, nad tím dvě křídla barvami na příč rozdělená svrchní modré, u zpodu žluté (zřídka tak bývá) a mezi nimi dotčený jelení roh. (Reg. král.)

Rejšvic z Kadeřína, příjmení slezského rodu, z něhož pocházeli bratři Bedřich a Václav. Ti obdrželi (1653, 24. října) panský stav kr. Č., aby se psali z Kadeřína a Grabovska a vysazen jim tento erb:

Štít křížem rozdělený. 1., 4. pole modré, v prvním měsíc, jehož rohy jsou po jedné zlaté hvězdě posázeny, ve 4. bílá škeble, ve 2. a 3. červeném poli bílý pruh na příč. Otevř. helm pod korunou s příkr. bílými modrými nad tím táž škeble (prý Jakubská) a nad ní měsíc s hvězdami. (Reg. královská, Král na str. 284, 354. Blažek má na tab. 34 tři obrazy, více méně odchylné a ještě dva na tab. 73.

Rejšvický z Freifeldu v. Kotva.

Remiš z Tábora. Majestátem d. 1583, 13. února (2. března?) dovoleno Janovi Remišovi, Moravanovi, aby se psal z Tábora a dán mu tento erb: Štít červený, v němž od spodku až do polovice štítu nahoru zeď z kvadrátového kamene, se čtyřmi stínky, zezpod s branou otevřenou, nad tím vlčice své přirozené barvy s rozzavenými ústy a vyplazeným jazykem, k pravé straně k běhu se majíc a na té každé stínce, totiž na přední k pravé straně pravou nohou, na druhé levou, na třetí zadní pravou a na čtvrté též zadní levou rozkročená stojí, turn. helm s točenící a přikryvadly žlutými černými, nad tím tři péra pštrosová, dvě žlutá a prostřední červené. (Reg. král.)

Renička z Čermník, přijetí rodiny osedlé v knížectví Opavském. Erb jich byl štít polovičný pravo černý, v levo modrý (snad vznikla černá barva ze stříbra), přes celý štít dvě žezla křížem přeložená s obrácenými barvami. Tak vymalován erb Janův l. 1486 na deskách zemských Opavských. Král na str. 269 popisuje znamení jako dřevce ke klání a klénot křídlo týchž barev jako štít.

Renšpergárové z Renšperka a z Držkovic vyskytují se v Čechách od polovice 16. st.

Erb jich byl štít a v něm pošikem modrý od horního pravého koutu dolů pruh, složený ze zlatých rout, přikryvadla modrá žlutá, klénotem jsou dvě tabulky (?) modré se zlatým lemováním a červené hlavně bambitek (?) převržené (koncem horním dolů). ((Meraviglia tab. 20, Hradý VIII. tab., Jak. sb. Král 306, 310 popisuje červené na bílém, ale podruhé shodně.) Tak jako nahoře, i na pečeti Ferdinandově (1645) v arch. mus.

Ret z Pístova. Král Vladislav, pasovav mistra Beneše na rytíře v kostele sv. Víta, obdařil jej heslem, aby se psal Ret z Pístova a dal mu tento erb:

Štít černé barvy a v něm lev zlatý na zadních nohách stojící s vyplazeným jazykem a vyzdviženým ocasem, v předních nohách cirkel (kružidlo) špicemi dolů obrácený drže, helm, přikryvadla černá a žlutá a nad tím dvě křídla, pravé zlaté, levé černé. Erb ten potvrdil císař Rudolf (1591, 25. července) Janovi, potomku Benešovu. (Reg. král., Král. na str. 323 dokládá, že je kružidlo železné.)

Rezler z Lišic. Rezlerové neb Rezlárové byli v 15. st. měšťany v Mostě, ale v 16. st. bydleli v Lounech. Heslem byl obdařen bezpochyby Šebestian († 1573) král. rychtář v Lounech, an se již píše z Lišic, ale již Kryštof Rössler měl l. 1546 erb dole psaný. Erb potvrdil císař Rudolf (1604, 24. listopadu) Janovi Rezlerovi, totiž:

Štít polovičný, v pravo červený, v levo modrý, uprostřed štítu růže bílá a skrze ni střela od pravé strany ze spodku k levu pošikem ostřinou vzhůru obrácená, helm s korunou a přikryvadly červenými bílými a modrými bílými, nad tím dvě křídla, modré a červené a mezi nimi táž růže se střelou. (Reg. král. Meraviglia tab. 141, Král na str. 270.)

Říčanský z Řičan. Císař Matyáš vyhlásil (1614, 7. listopadu), Jana Felixu a tři jeho sestry, děti Jana mladšího z Řičan, jež splodil s Annou Řečickou, kmetičnou svou, za manželské děti a jiným majestátem (1615, 2. října) povolil, aby se psali Říčanskými z Řičan, avšak nenechal jim otcova erb, nýbrž dal jim tento erb nový:

Štít celý červený a v něm zvíře leopard své přirozené barvy, k pravé straně obrácený a vzhůru stojící, předníma nohama dvě lekna zelená držící s otevřenými ústy a vyplazeným jazykem, helm s přikryvadly žlutými černými, koruna, z níž půl leoparda po zadní kýty, tak jako v štítě, vyniká. (Reg. král. Srov. odd. II.)

Rieger z Hornfelsu. Císař Rudolf vyzdvihl (1592, 2. července) Řehoře Riegra, jenž sloužil u Říšské kanceláře, do stavu šlechtického a vysadil mu tent štít:

Štít polovičný, pravé pole modré, a v něm lev, levé pole na třech příč rozdělené, prostřední kus bílý, ostatní červené a v nich po zlaté hvězdě. Řehoř byv naposled správcem hradu Pražského žádal (asi ok. l. 1621) u Říšské kanceláře za polepšení erbu, k čemuž sice svoleno, ale majestát nepsán, protože zatím zemřel. (Arch. šlechtický.)

Riesenfelder z Riesenfeldu. Císař Ferdinand III. vyzdvihl (1642, 12. října) Lukáše Vojtěcha Riesenfeldera, prymasa v Jihlavě, do stavu šlechtického dědičných zemí a obdařil jej tímto erbem:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole žluté a v něm polovice černé orlice, 2. a 3. modré a v něm bílý pruh na příč, ve kterémž pruhu jest zlatá střela s železnou tulejí, otevřený helm s přikryvadly červenými bílými a černými žlutými a korunou, na níž zelený pahrbek a na něm orlice pod korunou držíc střelu. (Reg. král., opis majestátu, který měli potomci ve Vysokém Mýtě.)

Římský z Kosmačova v. Radoňovský.

Rindsmaul, Hradý VIII. tab.

Roden z Krušce v. Jirkovský.

z Rodvic, v 16. st. držitelé Svojkova, kteří asi tehda přišli do Čech, snad ze Slezska. Erb jejich byl tento:

Štít polovičný, v pravo zlatý a v levo černý, přes štít celý pošikem od pravé dolů ostrva, černá ve zlatém, zlatá v černém a mimo ni v každém poli růže, zlatá v levém nahoře, černá v zlatém dole, helm s korunou a přikryvadly obojí barvy, nad tím tři pětrosí křídla, dvě zlatá, prostřední černé a na něm zlatá růže. (Meraviglia na tab. 115. U Krále na str. 261 zcela jiný erb.)

z Rogendorfů, příjmení rodiny v Rakousích osedlé, jež se přiznala s našimi mocnými rody, avšak l. 1575 se také přiznala k zemi a měla statky v našich zemích.

Erb jejich byl modrý štít, v jehož zpodní straně byla bílá zeď se stínkami a nad tím v modrém poli zlatá hvězda o 6 špicích, helm s přikryvadly modrými žlutými a koruna, z níž vynikají dva buvolové rohy,

barvami na příč rozdělené, žlutý modrý a modrý žlutý, majíce nastrkaných pavích per čtvero po stranách venkovských a po jednom v končinách. (Král na str. 369 a téhož obraz v Hradech, III. tab., rozšířený erb na str. 297, čtvero erbův Kadich-Blažek tab. 89.)

Rogojský z Rohozníka, příjmení rodiny na Moravě osedlé. Erb jejich byl štít červený a na něm černý jelen bílou rouchou přepásaný, jako by běžící a mající rohy zlaté, nad helmem jelení rohy. (Paprockého Zrcadlo na l. 355, Meraviglia tab. 115. Kadich-Blažek tab. 89. Blažek tab. 35, Král na str. 328 klade za klénot půl jelena.)

Roháč z Srpín. Jiří Pertolt Pontan jako cís. palatin obdařil (1608, 18. července) Nikodema a Daniele Roháče heslem a tímto erbem:

Štít černý a u jeho zpodu vršek zelený a na něm stojí pták noh žluté barvy, předníma nohama vzhůru vyzdvižený, s ústy rozzavenými, jazykem vyplazeným a křídly roztaženými, drže v pazouřích pravé nohy meč dobytý, v levé pak máje rohy jelení (jeden? dva?), kolčí helm s přikryvadly černé žluté a červené bílé barvy a točenicí, a nad tím dva rohy buvolové barvami na příč rozdělené, černý žlutý a bílý červený, mezi nimiž se vidí týž noh, jako v štítě. (Reg. Pantanova.)

z Rohan a Guémené. Majestátem d. 1808, 27. listopadu přiznán jest knížecí stav knížeti Jindřichovi a potvrzen jeho erb, totiž:

Štít polovičný, pravá polovice červená a v ní 9 zlatých rout, jež však jsou proráženy tak, že z každé uprostřed červená barva štítu v podobě menší routy proniká, položeny jsou tři a tři nad sebou a s ostrými konci zhora dolů; levé pole bílé a v něm 13 hranostajových ocásků. Nad štítem, kterýž drží dva lvi, jest knížecí koruna, a za štítem plášť s kníž. kloboukem. (Kniha 274 býv. šlechtického arch. Meraviglia na tab. 87 a 88, Hrady X. tab.)

Rombaldové, nyní u nás osedlí, jsou stará patricijská rodina města řečeného Videm (ital. Udine). Albrecht Rombaldi, c. k. nejv. lejtenant, přinesl l. 1655, když se ucházel o městské právo v Praze, vysvědčení d. 1650, 22. února, že patří k urozeným města Udine. Z téhož města došlo také vysvědčení, jaký je jejich štít, totiž modrý štít a na něm holub stříbrný, jakoby chtěl vzlétnouti, stojící na vršku zlatém o třech pahrbcích, z nichž prostřední je trochu povýšen. (Z písemností, jež si opatřil n. Dr. V. Pinsker z dotčeného města.)

Ronovský z Velgenavy, příjmení rodiny málo známé. Erb jejich byl štít žlutým pruhem na příč položeným na tři strany rozdělený, horní červené, spodní modré barvy, v horní je polovice modrého koně, kolčí helm s přikryvadly modrými červenými a nad ním polovice modrého koně k pravé straně obráceného, jako v štítě. (Jakub. sbírka a Král. na str. 290, oba shodně až na barvu koně, již Král klade bílou.)

Ropal z Ryfmběrka. Prvním známým členem této rodiny byl M. Bartoloměj. R. z R. (1542 atd., viz Rybičkův článek v ČČM. 1845 na str. 358), o jehož povýšení na šlechtictví není nic známo. Erb jeho byl štít

bílý a v něm klín modré barvy od zpodu nahoru a ostřím vprostřed vrchu štítu ukončený, v jehož zpodu je vršek o třech pahrbcích (zelených) a na něm polovice bílého lva, v polích pravo a v levo od klínu je po zlaté hvězdě; klénotem jsou tři pera, 2 modrá a prostřední bílé. (Král na tr. 311.)

Ror z Rorova Melichar, od r. 1530 v Starém m. Praž. osedlý. Na pečeti jeho (1543, 28. června v arch. univ. knihovny) je štít mající tři vrstvy obdélníkův (šindelův) nad sebou, u vrchu 5, pod tím tři a pod tím jeden, dvojí barvy). Na tab. 89 a 90 díla Kadichova jest vyobrazeno 6 erbův, štít bílý a šindele červené neb naopak, příkr. týchž barev, kříž zlatý mezi dvěma rybami, bílou a červenou neb naopak. Též Blažek na tab. 35.

Rorerové, šlechtici, jak se zdá, prvotně v Horní Falci osedlí. Na pečeti Petra R. (1391 mezi listy Valdsasskými v Říš. arch. Mnichovském) je viděti štít příčným pruhem na tři rozdělený a horní a zpodní strana zase svislou čarou na dvě rozdělena. Rorerové seděli v 16. st. na Štokově u Tachova a píší se od r. 1575 z *Hochštetu*.

Roslav z Rosentálu. Erb rodiny této byl prý štít, uprostřed klín ostřím vzhůru obrácený bílý s černým koncem, ostatní pole červená a v každém po zl. růži; klénot černý kůň polovičný. Tak Král na str. 311.

Rotkirch. Předkové hrabat téhož příjmení z domu Pantenovského připomínají se na Moravě již v 16. století. Císař Leopold vyzdvihl Jana Kryštofa R. do panského stavu kr. Č. a polepšil mu jeho erb takto:

Štít na čtvero křížem rozdělený, 1. pole žluté a v něm 3 černé orlí hlavy pod korunami, nahoře dvě, dole jedna, 2. černé a v něm brněný jezdec na bílém koni s červenou šerpou, drže v pravici meč se zl. jilcem; na řemenu konském jsou červená a modrá péra, 3. pole černé a v něm dělo namířené na jezdce, které konstablér zapaluje, ve 4. poli žlutém zlatý (?) lev, nad štítem dva turn. helmy s korunami a přikryvadly černými žlutými, na pravém orlí hlava (černá) s červ. jazykem vyplazeným, na levém dva rohy buvolové a v jejich ústech jezdecké praporce barev (zhora) modré, bílé, červené, žluté, černé, na zlatých toporech a křížem položené. (Reg. král.)

Erb ten zjednodušen, když (1826, 22. ledna) Leopold z R., polní maršálek a Linhart z R., generalmajor, do stavu hrabského povýšení, totiž tak: žlutý štít a na něm tři černé hlavy orlí s červenými jazyky vyplazenými, dvě nahoře podle sebe, třetí pod nima, nad štítem hraběcí koruna a helm turn. s korunou a černými žlutými přikryvadly, nad tím černá orlí hlava s vyplazeným červeným jazykem. Štít drží dva oděnci majíce na helmech červené chochoły. (Šlechtický arch. Meraviglia na tab. 73.)

Rotleb z Žaboklík v. Orlík.

Rotmberger z Děvína v. Bezděkovský.

Rotšteinský z Rotšteína. Lorencovi a Janovi R. z R. dán (1543, 11. června) tento erb: Štít modrý neb lazurový, v něm jelen celý rohatý své přirozené barvy, jako by krácel, stojí, maje skrze hrdlo střelu prostře-

nou, nad štítem helm s příkr. žlutými modrými, nad tím dva rohy buvolové žluté barvy vzhůru stojí a okolo nich plameny modré. (Reg. král.)

Kromě těchto byli jiní *Rotštejnští z Rotšteina*, jak se psal l. 1573 Jan. Ale předek jeho Jakub David Ročtinský z Ročtina dostal (1556, 22. dubna) erb: štít modrý a od spodku až do třetího dílu téhož štítu voda a z té vody půl osoby mužské, nahé, maje ruce vzhůru stažené k pravé straně obrácené i s vlasy se vidí, helm s příkr. bílými modrými, nad tím dvě křídla, bílé a modré. (Reg. král.) Tak i na pečeti Janově l. 1573. (Arch. DZ. IV. 6.)

z Rottalu viz Kadich na tab. 90.

Roudnický z Březnice. Erb rodiny této byly prý jelení rohy a za klénot polovičný jelen. Tak Král na str. 329.

Roudnický z Mydlovar. Bratří Cipryan, Jan a Mikuláš Roudničtí obdařeni (1561, 28. října) erbem a heslem:

Erb jich byl štít červené barvy, u jehož zpodu jest trávník a na něm bobr své přirozené barvy a nad tím roh jednorožcový křivolaký, klénotem byl klobouk červený s bílým vyložením a pérem. (Reg. král. Král na str. 332.)

Roudnický z Olivetu. Majestátem d. 1543, 5. června povoleno Janovi *Roudnickému* a Pavlovi *Vodolinskému*, aby se psali z Olivetu a dán jim tento erb: štít pošikem od dolního pravého koutu vzhůru rozdělený, vrchní pole zlaté a do něho vyniká od spodního půl noha ptáka černého ke pravé straně vzhůru, spodní pole dvěma černými a dvěma žlutými pruhy pošikem ozdobené, točenice a přikryvadla zlatá černá, za klénot půl noha s rozletitými křídly, držícího nahý meč v nohách pazoury. (Reg. král. Jak. sb.)

Rovenský z Libé hory (z Libanberka). Jiřímu Rovenskému, služebníku při kr. prokuratorství, dán erbovní list (1631, 3. února), aby se psal z Libé hory a vysazen mu tento erb:

Modrý štít a na něm bílý lev pod koruňou, s červ. jazykem vypl., rozdvojeným ocasem, stojí na skále, drže v pravé přední noze kytici lilí; otevř. helm pod korunou s příkr. modrými žlutými, nad tím modré křídlo orličí a na něm pruh na příč žlutý, na němž jsou tři lilie (barvy?). (Reg. královská.)

Rozacín z Karlšperka v. Karolides.

Páni z Rozdražova, kteří byli od r. 1577 osedlí v Čechách, byli původu polského a erbu řečeného Doliva, totiž:

Štít modrý a na něm bílý pruh pošikem od levé k pravé straně dolů položený, na kterémž pruhu jsou tři červené růže, každá o čtyřech lupenech. Klénotem jest panna červeným šatem oděná mezi jeleními rohy. (Miltner, Privatmünzen 467, Meraviglia tab. 73. Blažek tab. 36 a 74. Král na str. 303.)

Rozenhain z Janvic, příjmení rodiny, jež byla u nás již od konce 15. st. a držela pozemské statky až do 18. století.

Erb jich byl štít na příč polovičný, vrchní strana bílá a v ní dvě červené růže, spodní strana modrá a v ní zlatá hvězda o 6 špicích; za klénot měli tři péra, červené, bílé a modré. (Král na str. 280.) Týmž erbem pečetil (1483) Zikmund z Rozenhajnu, jehož potomci se psali teprve od r. 1559 z Janvic. Na pečeti Dototy Otíkové z Janvic (1620) jest též erb ale po stranách pes, v klenotě je po růžici. (Kolář z arch. mus.), ale snad jen náhodnou ozdobou, neb na pečeti Janově (1574) nic takového není. —

Rozhovský z Krucemburka. Tak se píše (pokud jest na snadě) první Václav I. 1579; před tím se vyskytují 1460 a 1487 Michal z Krucemburka a v l. 1557—1569 Brykcí z Krucemburka, ale není jisto, jsou-li jeho předky, ač je to možné, protože byl Michal I. 1487 v Chrudimi a Rozhovice nejsou daleko.

Erb jich byl štít červený a na něm kosa s mečem (se zlatou rukovětí) pošikem na kříž přeložené, přikryvadla červená bílá, helm s korunou, z níž vyniká celá kosa vzhůru stojící. (Král v Hradech XI. tab. a v Heraldice na str. 359 klade černý štít.)

Rozín z Javorníka. Císař Maximilian obdařil (1574, 21. dubna) Jiříka, Petra, Eliáše, Daniela a Samuela bratří Rozíny erbem a heslem aby se psali z Javorníka neb Auhornu. Erb jim vyměřen tento:

Štít na čtvero rozdělený, 2. a 3. žluté neb zlaté barvy a v té každé při spodku hora tříhřbetá, červená a na ní půl mouřenína, držícího v pravé ruce šipku s červenou rukovětí k vyhození té postaveného, majícího na hlavě věnec z bílé a červené růže, 1. a 4. modré barvy a v té každé štrych neb cesta v způsobu krovu (snad krokve) vzhůru postaveného bílé barvy, pod nímž při spodku hora nebo vrch tříhřbetý černý a z něho větev suchá (na obraze schází) a na té růže bílá rozkvetlá, při vrchu pak té cesty neb krovu z každé strany tolikéž růže bílá rozkvetlá se vidí; nad štítem kolčí helm s přikryvadly žlutými černými a modrými bílými, nad tím točenice s rozletitými feflíky týchž barev, z nichžto dva rohy bouvolova, barvami vřpol na příč rozdělená, pravého spodní polovice bílá a svrchu modrá, levého spodní černá a vrchní žlutá, z kteréhož každého u vrchu růže bílá vynikající a v prostředku týchž rohův tolikéž bílá růže se vidí. (Otištěno z originálu i s obrazem v Časop. Př. St. Č. IV. 39.)

Rozkošný z Křelmburka. Erbovní znamení rodiny této byla prý mořská panna držíc v každé ruce zrcadlo (chce se líbiti, gefallen). Klénotem jest táž panna mezi křídly. Tak Král na str. 356.

Rozkošský z Rozkoše. O počátcích této rodiny není nic známo, snad dostali erb svůj od nějakého palatina. Na pečeti Šimonově (1642), jenž byl později registrátorem při deskách zemských, vidí se tento erb:

Štít na příč polovičný, na spodní polovici vidí se ruka s ramenem a rukávem vzhůru stojící a poloviční hrstí do svrchní polovice zasahující, držíc tu tři lilie na hůlkách neboli žezla tak, že prostřední jde přímo

k vrchu a ostatní se kloní k oběma koutům. (Rodopisné paměti v arch. zemském.)

Roznár z Roznova. Císař Ferdinand dovolil (1559, 27. listopadu) Jiříkovi Roznárovi, aby se psal z Roznova (bezpochyby Rosenau) a dal mu tento erb:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole červené barvy a v tom každém poli růže bílá se vidí, 2. a 3. pole bílé a v tom každém poli papoušek pták zelený stojí, kolčí helm s přikryvadly bílými červenými, nad tím nade vším 3 péra pštrosová, dvě z obou stran červená a prostřední bílé a papoušek na helmě u per sedě tak, jako v štítu, se vidí. (Reg. královská.)

Rozum z Bílejova v. Zakostelský.

Rožďalovský z Aventinu v. Melantrych.

z Rožné. Majestátem l. 1530, 12. března dán jest Jakubovi z Rožné tento erb: Štít modrý, v němžto jsou dva cileníky zlaté na příč přeložené, nad štítem helm s přikryvadly modrými červenými a nad tím 2 cileníky též na příč přeložené. (Reg. král.)

Rožnovský ze Krtěnova. Tak se psal l. 1530 Mikuláš a jestli on neb předkové jeho nepřišli z ciziny, jest pokládati tuto rodinu za erbovní; neb Rožnova na Moravě nikdy neměli a Krtěnova tam také nebylo. Erb jejich lze seznati z pečeti Bernartových z r. 1593 a 1618, též Jana Jindřicha z r. 1602; tu je na štítě labuť tak jak se vyobrazuje u pp. ze Švamberka, ale drží v pysku jakýsi předmět jako malý obdélník, a v něm vstrčen meč vodorovně postavený a ostřím k levé obrácený, ana labuť hledl k pravé. Na náhrobním kameni, který nalezen (1896) ve farním kostele Bohuňovském (u Kunštatu) při bourání, je též erb, ale slohově nedonale vytesán, klénotem je táž labuť. Král (str. 341) klade štít za žlutý, labuť za bílou a malý obdélník za rameno, což by bylo pravdě podobno, ale z náhrobku Bohuňovského nejde na jevo.

Rubín ze Lvovic v. Lvovický.

Rubín ze Šprymberka. Václav Rubin obdařen l. 1541 erbem a heslem, sám druhý. (Viz Kuten a Levého Dějiny Rakovníka na str. 223.) Erb ten, jak je vypsán v majestátu na to vydaném, souhlasí s erbem, kterýž jest na náhrobku téhož Václava. (Viz Soupis Rakovnicka na str. 175.)

Rudolf ze Lovčic v. Lovčický.

Rudolt z Ebrharce. Jak se zdá, byli Rudoltové stará rodina městská v Jihlavě. Rudolt z Ebrharce čili nynějšího Hybralce, připomíná se r. 1440 a byl tehda i potom držitel téže vsi, již Jan syn jeho prodal. (Rel. tab. II. 378.) Téhož erbu byli také *Šindelové z Ebrharce*. Erb obou popisuje se takto: Štít na zděl polovičný, pravé pole červené, levé bílé, přikryvadla červená bílá, nad helmici klečí mnich v bílé kápi, okásaný s širokými rukávy a s plešem na hlavě, drže v levé ruce berlu zlatou biskupskou a na pravé ruce maje dva prsty přední zdvižené, jako by pozhánání dával. (Reg. král.) K tomu sluší poznamenati, že se kápi nemůže

rozuměti pravá kápě, protože je viděti pleš, nýbrž oblek, který je v malbách modrý s bílým pásem a obojkem okolo hrdla. (Jak. sb. V Králově Heraldice na str. 260 neúplně popsáno. (Viz i Hrady XII. tab.) S tím pak, co bylo psáno, shoduje se obraz na minci Mikuláše Šindela (nar. 1519, Miltner Privatmünzen, str. 491). Jan Linhart a Volf bratří Šindelové a Jan a Jiřík bratří Rudoltové, strýcové z Ebrharce, přijali k erbu bratří Kašpara *Pštrosa* a Jakuba *Dornkrejla*, což schváleno majestátem l. 1542, 6. ledna, tak že se i tito psali z Ebrharce. (Reg. král.)

Rudský ze Chřenovic. Jan Sedlecký ukázav list n. Alše Zruckého ze Chřenovic, jímž byl k erbu a heslu jeho připuštěn, obdržel majestátem (d. 1610, 17. května) potvrzení toho a dovolení, aby se psal Rudský ze Ch. Erb jemu daný byl tento:

Štít modré barvy, v němž grejt pták s rozletitými křídly po pravé straně bílé, po levé červené barvy, maje nohy rozložené, hlavu od levé k pravé obrácenou s vyplazeným jazykem (tedy nikoliv orlice, jejíž pružina také schází), helm s přikryvadly bílými modrými a červenými modrými, koruna a na ní 3 pera pštrosová žlutá, modré a bílé. (Reg. král.)

Rukner z Ramova. Císař Rudolf dovolil (1578, 6. prosince) Antonínovi (Ruknerovi?), aby se psáti mohl z Ramova a obdařil jej tímto erbem:

Štít na čtyři čtvrti křížem rozdělený, 1. a 4. čtvrt modrá s pahrbky zelenými u spodku, na nichž po třech klasích ječných zlatých, vzhůru vedle sebe vyrostlých se spatřuje, 2. a 3. žlutá a přes ni pošikem od svrchu levé až dolů pravé strany 2 pruhy modré barvy, kolčí helm s přikryvadly modrými žlutými, točenice a křídla orličí rozkřídlená, na půl na příč rozdělená, pravé žluté modré, levé modré žluté a mezi těmi křídly 3 klasy ječné. (Arch. šlechtický.)

Páni z *Rumerskířchu* měli na červeném korunovaném štítě jednoduchý kostel s dveřmi po straně, mnohými okny a cihelnou střechou, za níž zřítí věž, kostel nepřilíš přesahující, s okny a konickou cihelnou střechou, dva helmy s přikryvadly, u pravého červenými žlutými, u levého červenými bílými, též s korunami, na pravé je černá orlice s korunou, na levé český lev, oba k sobě obrázení. (Meraviglia tab. 52, Kadich-Blažek tab. 91 a 92.)

Rumpál z Kunratic v. Voříkovský.

Ruska z Vlčnova. Erb rodiny této, byl prý štít křížem na 4 pole, totiž žluté, bílé, černé a červené a přes ně všechna je delfin šípem prostřelený. Klénotem jsou dvě péra tak zbarvená, jako štít, totiž žluté černé a bílé červené a mezi nimi týž delfin. Tak Král na str. 299).

Rulík z Kanzenpachu viz Kac.

Růt z Rutenšteina. Erb této rodiny štít trojdílný, zhora 3 růže, uprostřed tři pahorky (?), zdola kotvici, uprostřed paprsků a za klénot praporec popisuje Fr. Teplý v ČČH. XXX. 485.

Růže z Orličné v. Gygas.

Růžek z Rovného. Staří vладыky z Rovného měli týž erb, jenž později měli Růžkové, jak viděti na pečetí Jiříkově r. 1498 v arch. Pelhřimovském. Když bratří Jan a Jiřík Růžkové svobodníci z Miřetic koupili 1542 Lhotici, vyprosili si erbovní list. Král Ferdinand tedy dovolil (1543, 31. května) Janovi *Nakserovi* a dotčeným bratřím, aby se psali z Rovného a dal jim tento erb: Štít polovičný, pravá strana bílá, levá modrá, helm s přikryvadly červené a zelené barvy a nad tím vším 3 zelená péra papoušková vzhůru stojící se vidí. (Reg. král.) Za naší paměti falšován majestát ve dsky zemské vložený; padělavatel pokládal tři péra za 3 klasy pšeničné zlaté. Vyobrazení erbu Nakserova na náhrobku z r. 1562 v Čáslavi. (Neúplně Král na str. 260.)

Růženský z Kosmačova v. Radoňovský.

Růžovský z Růžova. Růžovští byli ze staré rodiny v Polsku osedlé, z níž pocházel Vít, jenž se osadil ok. l. 1620 v Praze. Janovi Vilémovi synovi jeho povolil císař Ferdinand III. (1642, 16. července), aby se psal z Růžova neb Rosenhainu (z Růžova již se psali před tím) a polepšil jeho erb totiž:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole žluté a v něm po bílé růži pětিলisté se zeleným jádrem, 2. a 3. pole modré a v něm tygr své přirozené barvy (ale na obraze je bílý), nad helmem jsou dvě křídla orličí, modré a žluté a mezi nimi dotčená růže. (Arch. musejní, Král na str. 309 popisuje štít jinak a snad tak, jaký byl před r. 1642.)

Rvačovský z Vyšetína. Císař Maximilian dovolil (1574, 21. April.) Pavlovi Konstantinovi *Dobřichovskému*, Matyáši *Budínskému*, Vítovi a Jiřímu *Žabkovi* a Václavovi *Rvačovskému*, aby se psali z Vyšetína a obdařil je tímto erbem:

Štít bílý a v něm červené váhy pověšené na modrých provazích, turnéřský helm s přikryvadly a točenicí bílé a modré barvy, nad tím tři pštrosí péra, bílé mezi dvěma červenými. (Šlecht. arch. ve Vidni, Král na str. 155.)

Rydľ z Najenperka v. Linhart.

Ryhler z Ryzenska v. Chlivenký.

Ryneš z Rošteina v. Rachmberk.

Ryšan z Rosenšteina, rodina málo známá, z níž žil l. 1581 Václav R. z R., císařský služebník. Na jeho pečetí spatřuje se štít polovičný, v pravé polovici dvě herald. lilie na sobě, uprostřed spojené, v levé polovici pruh s hořejší do dolejší třetiny pokosem jdoucí a před ním i za ním po kouli. (Vypsal Kolář odkudsi.)

Ryšavý z Třebeska. Rodina Ryšavých byla v 15. st. osedlá v městě Písku a psala se vždy jen Ryšavý, až teprve Václav (1505) se psal z Třebeska. Bezpochyby byli k erbu přijati od starší rodiny. Syn jeho Jan byl toho rodu poslední a snad přijal k erbu Václava Hánu, jenž byl ženat s jeho nevlastní sestrou. Erb jeho výslovně není znám, ale nelze o tom pochybovati, že byl takový, jako Hánův (viz to).

Ryter z Hornsfelsu. Císař Rudolf dovolil (1592, 2. července) Řehořovi Ryterovi, poddanému v Čechách, aby se psal z Hornsfelsu a obdařil ho tímto erbem:

Štít polovičný, pravá polovice modrá a v ní u zpodku 2 skalky bílé nápodobné pahrbkům, na nichž lev žlutý, na každé té skalce jednou zadní nohou k pravé straně obrácený stojí, maje vzhůru vyzdvižený ocas a ústa otevřená s vyplazitým jazykem, drže v pravé noze své kosíř stojící, levá strana červená, přes niž pošikem dolů v půli pruh bílý a na něm půl měsíce červeného, jedním rohem dolů a druhým nahoru obráceného, nad tím pak pruhem i pod ním v červeném poli po hvězdě žluté o 6 špicích, kolčí helm s korunou a přikryvadly žlutými modrými a bílými červenými, nad tím nade vším 2 křídla orličí proti sobě postavená, pravé modré a levé červené, a přes každé pošikem pruh bílý s červenou hvězdou a mezi nimi lev tak, jako je na štítě. (Popis a vyobrazení u Paprockého o st. ryt. 411, Král na str. 267, Meraviglio tab. 21. oba něco odchylně.)

Ryter z Velikého Otyňku. Erb rodiny této byl prý černý štít a na něm rytíř s válečným kladivem (řemdihem?); klénot jest týž rytíř polovičný. Tak Král na str. 316.

Rytršic z Rytrsfeldu. Ferdinand II. dopustil (1626, 2. ledna) Michalovi *Rytrschyczovi*, rychtáři v Nov. m. Praž. a Jiřímu *Ježkovi* jeho příbuznému, by se psali z Rytrsfeldu, při čemž jim přidán tento erb:

Štít polovičný, pošikem od levé dělený, nahoře červený, dole modrý; na celém štítě brněné rameno s rukou, držící zlatý meč se zlatým křížem. Otevř. helm s příkr. modrými žlutými a červenými bílými, dvě křídla orličí barvami na přič dělená, levé (shora) žluté a modré, pravé bílé a červené. (Reg. královská, v majestátu nacházejícím se v mus. zemském jest pravé křídlo zhora červené, zdola bílé.)

Sabín z Sabínova. Král Ferdinand dovolil (1549, 12. března) Mikuláši, Danielovi a Sofoniášovi Sabínům, aby se psali z Sabínova, obdařiv je tímto erbem:

Štít na dvě na dél rozdělený, pravá strana červená, levá modrá, ve kterémž (celém) štítu ruka ve zbroji až po ramena k pravé straně obrácená, držíc půl měsíce žluté a modré barvy (bezpochyby tak, že žlutá část padla do modrého, modrá pak do červeného pole), kolčí helm s přikryvadly a točenicí červené, modré barvy, nad tím vynikají 2 křídla orlová, pravé červené a levé modré, mezi nimiž se vidí ruka tak, jako v štítě. (Reg. král.)

Sak z Plumentalu, příjmení rodiny cizí, z níž Jan Jiří držel l. 1600 Nedražice. Z pečeti Jana Adama (1641 v arch. mus.) jde na jevo, že měli na štítě pruh pokosný od horního pravého koutu dolů, klénotem jsou dvě křídla proti sobě postavená a pruhy přetažená, pravé pošikem a levé pokosem.

Salát z Kronberka. V l. 1625—1630 byl Jiří S. z K. hejtmanem panství Dobříšského. Císař Ferdinand III. vyzdvihl (1638, 3. Sept.) Václava a Jana